

Patrocinium Defunctorum

Hautin, Jacques

Leodii, M.DC.LXV.

§. 1. Statuitur, atque exponitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79679](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79679)

hoc etiam nomine cordi nobis habendam, & omnibus aliis, qui utramque illam salutem non negligunt, singulariter commendandam esse. Quare vir sapientissimus Franciscus Picolomineus, Soc. Jesu Præpositus Generalis VIII. (ut memorat Joannes Nadasi in suis pretiosis occupationibus circa mortem,) Animabus quæ in Purgatorio patiuntur sese crebrò ardentèrque inter dolores, ac æternæ felicitatis desideria commendans, dixit, se omnia illa Sacra quæ ad intentionem Generalis fiunt quot hebdomadis, illis transcripsisse, nempe ut illæ apud Deum optimè omnia expedirent negotia, pro quibus illa sacrificia destinari possunt: quæ ars felici successu solet à deo coronari. Ita ipse. Et sanè, quæ Numinis est gratia, pietas ista, si aliàs unquam, nunc floret, vigetque; & eodem Numine Societatis Jesu, aliorumque, conatus fortunante, florebit, vigebitque in dies magis, magisque: atque ut speramus, eveniet, ut quemadmodum Providentia diuina rerum ac temporum fortis suavisque dispensatrix, varia sæcula variis, vel mysteriis fidei exponendis, vel Sanctorum honoribus instaurandis, vel pietatis generibus obviandis ac frequentandis attribuit; ita piis manibus, qui ferè hæcenus non minus procul à mortalium mente, ac cogitationibus, quàm extra mundum hunc in subterraneis locis jacuerunt, hoc & sequentia sæcula præcipua quadam pietate juvenandis assignasse, usu ipso, & frequenti eorum solatio comprobetur.

ARTICULUS IV.

Quarta ejusdem in pios manes misericordie utilitas: solida spes lustrico carcere brevi evadendi.

§. I.

Statuitur, atque exponitur.

804.
Non pugnat hic articulus cum precedentibus.

NOBISCUM ipsi pugnare videmur, quando id genus utilitatis proponimus. Nam superius latè demonstravimus præclarissimum hujus in defunctos charitatis decus ex eo præsertim enasci, quòd tuas satisfactiones illis transcribere, reipsum illis nudare est, atque adeò tibi adimere, quo te flammis ac carcere Purgatorio eximas. Et ecce nunc unam è præcipuis

ejusdem charitatis utilitatibus hanc asserimus, quod illius beneficio, è pœnis illis brevi sis evasurus. fateor equidem esse hæc in speciem pugnantia; sed Lectorem hortor, ut tantisper judicium ac sententiam suspendat: spero enim effecturum me, ut cum Abrahamo contra spem in spem credat, hoc est, contra quam mens horret, creditque futurum, si se lytro suarum satisfactionum spoliari, speret potiùs eo sibi negato, & defunctis donato, nomina sua, obligationemque ad sævos illos cruciatus, esse dissolvendam.

Porro id demonstro hoc syllogismo. 805.
Ea res nos brevi eximet Purgatorio, quæ nobis obtinet lytrum illius carceris & præstabilius & copiosius; atqui transcriptio nostrarum satisfactionum in pios manes, id obtinet: Ergo ea transcriptio brevi nos eximet Purgatorio. De propositione nemo dubitet, nam lytro oblato, carcere ac pœnis Deus hominem liberet, necesse est: Assumptio igitur nobis est probanda, confirmandaque. Syllogismo res probatur.

Ut autem dilucidè probetur, ordine ac distinctione utèdum est; ac primùm ostendendum generatim plus valere ad satisfactionem pœnæ tibi debitæ si opus pium (exempli causâ jejunium, aut aliam corporis macerationem) præstes in gratiam defunctorum, quàm si tibi ipsi illius pii operis satisfactionem reserves. Id verò ut intelligas, attende, dum quid boni ex charitate cujuspiam facis, duo seorsim spectari posse: prius est ipsùm opus, posterius illius ad commodum proximi relatio: Exempli gratiâ, jejunas, aut oras pro piis manibus; en primùm habes jejunium, aut orationem, quæ utique per se sunt bona: Deinde jejunium aut orationem illam ad piorum manuum utilitatem refers, ita ut illis non modò impetrationis, sed & satisfactionis fructum, quem tibi reservare posses, totum dones defunctis. Observa deinde, posse te fructum satisfactionis ex jejunio tuo, aut alio quovis opere pio nascentem, ita defunctis totum addicere, ut tamen applicationis ejus, seu destinationis propriam satisfactionem tibi manere velis. Quemadmodum enim jejunium ejusque applicatio diversa sunt, ac diversam sortiuntur bonitatem, ita diversas habent satisfactiones, quas cum diversis integrum sit destinare, est in manu tuâ, & arbitrato, alteram defunctis, tibi alteram tribuere: id si facias ut faciunt qui simpliciter jejunant, orantque pro defunctis; si, inquam, solum fructum satisfactionis orationi tuæ ad mensum iisdem tribuas: aio te magis satisfacturum iustitiæ divinæ pro pœnis criminibus tuis 806.

tuis commensis, quàm si tibi eandem reserves; & causam reddo, quia prius demonstravimus majoris meriti esse transferre in illos satisfactionem, quàm sibi retinere, quòd prius illud sit præstantioris caritatis, quàm hoc posterius. Quod si ita est, conficitur esse ad satisfactionem magis idoneum, & efficacius, cum de communi Theologorum sententiâ meritum, ac satisfactio æquo fetè passu procedant.

307. *Objectio.* At enim dices, rectè quidem probas destinationem ipsam operis boni ad utilitatem defunctorum, cum sit actus puræ charitatis, plus valere ad satisfactionem, quàm valeat ejusdem operis destinatio ad commodum operantis, si hæc sola cum priore destinatione componatur; non verò ostendis destinationem illam pii operis ad utilitatem defunctorum, plus ad satisfactionem valere, quàm valeat simul ejusdem operis destinatio ad commodum operantis, simul ipsum opus, vel orationis, vel temperantiæ, cujus satisfactio ex charitate datur defunctis. Id autem necesse est, ut probes: propterea quòd, qui fructum satisfactionis ex jejunio manantem sibi reservat, non modò fruitur satisfactione amori concupiscentiæ admensâ, sed etiam eâ, quæ jejunio ipsi per se respondet. Qui autem satisfactionem orationi aut jejunio respondentem, animabus donat, solâ fruitur satisfactione actui charitatis illius respondente.

308. *Solvitur.* Fateor equidem ita rem se habere. Probo itaque quod exigit, idque eodem, quod minime expectas, argumento. Enimvero quemadmodum meritum solius actûs, quo refero jejunium ad piorum manium usum, nobilius est, quàm meritum tum illius actûs, quo satisfactionem ieiunii etiam ex charitate mihi reservo, tum etiam ipsius actûs ieiunii (cum actus puræ charitatis, sit ordinis ac gradus superioris, quàm ieiunium, unusque plurimos eiusmodi inferiores meritò exsuperet) ita satisfactio solius actûs, quo ieiunium illud ad bonum piorum manium dirigo, præstat utrique illi satisfactioni, quæ respondet tum ieiunio, tum eius ad commodum meum, propriamque satisfactionem relationi. manet ergo plus ad satisfactionem valere, si operis boni, ut ieiunii, aut orationis, satisfactionem defunctis dones, quàm si tibi reserves; & quod hinc consequens est, orare pro defunctis, in eorum gratiam macerare corpus, stipem erogare, & eiusmodi, quorum satisfactio ex opere operantis dumtaxat profluit, præstat ad evadendas brevi Purgatorii flammæ, quàm eadem ipsa perficere, ut eas evadas, citiusque beatus efficiare.

809. *Præter ad brevius purgatorium dare suas satisfactiones defunctis.* Declaratur idem paradoxum alia ratione. Nam authoribus Lugone, Dicastillo, & aliis, pretium satisfactionis crescit pro portione sanctimonix, ita prorsus, ut sicut, cæteris paribus, eò plus meretur homo per opus pium, ac meritorium, quò sanctior est, ita magis satisfaciat. Nam, ut fert scitum Philosophorum, *Sicut se habet simpliciter ad simpliciter, ita magis ad magis.* Quare cum sanctitas, seu status gratiæ ad satisfactionem requiratur, quanto uberior illa fuerit, tantò cæteris paribus, satisfactio operis pii erit plenior: eò maximè, quòd vis satisfaciendi, sit vis quædam mendi, nempe pœnæ peccatis debita remissionem. Addit de Lugo hanc rationem tract. de pœnitent. disp. 24. n. 28. *Quia eadem pœna, inflicta viro nobiliori, aestimatur moraliter pœna gravior, quàm inflicta viro ignobili, unde pro eodem delicto minori pœnâ punitur Marcio, aut Dux, quàm alius inferioris nota nobilis; & hic minori, quàm plebeius, quia exilium Principis, gravior pœna est, quàm plebei verberatio. Ergo & castigatio carnis in homine sanctiori habente gratiam ut 100. aestimabitur gravior pœna, & gravior castigatio, quàm in alio iusto, habente gratiam ut quatuor; quia excellentior persona castigatur, atque adeò sufficit ad solvendum pro pluribus, & gravioribus peccatis: cum moraliter sit maior satisfactio.* Ita de Lugo. Cum igitur & meritum, & satisfactio crescat ex personæ operantis sanctimoniâ & dignitate, & hanc maximè pariat castus amor Dei, ac proximi: consequens est eum, qui pro defunctis Deum precatur, corpus castigat, aliâque eiusmodi parat, cæteris paribus minus diu graviterque in Purgatorio puniendum. Etenim castigatio sanctioris ad annum, æquivalet castigationi minus sancti ad duos, sicut Principis carcer ad annum, carceri plebei ad duos; & præterea pœna Purgatorii magis dedecet sanctiorem, quàm minus sanctum, quia ille Deo carior ac propinquior, digniorque regiâ cœli, sicut pœna humana magis dedecet virum nobilem, quàm plebeium, atque adeò mitior in nobilem, quàm in plebeium pro paribus criminibus solet decerni; Adde sanctiorem brevius Purgatorium fortiri debere, vel ex eò, quòd breviori tempore pluribus gradibus gloriæ, ac visionis beatificæ privetur, adeoque æquali tempore gravius puniatur, quàm minus sanctus, cujus utique jactura illa est minor. Nec refert quod is, quem charitate in defunctos sanctiorem evasisse diximus, bonam partem suarum satisfactionum, quibus citius Purgatorio eximeretur, defunctis sit

Etis sit largitus, qui apertum aliarum satisfactionum quas non dederit, nobilitas donatarum facile compensabit.

§ 2.

Et si omnes satisfactiones defunctis addicat.

810.
Donatio
omnis sa-
tisfactionis
à peccatis
retinet.

CUM igitur satis demonstratum sit, plenius satisfieri orando, jejunando-ve pro defunctis, quam horum piorum operum satisfactionem sibi reservando, videndum nunc, an qui omnem satisfactionem, etiam illam, quam diximus applicationis, & amoris, eidem largiatur, detrimentum aliquod satisfactionum passurus sit; ita ut gravius & diutius in purgante rogo sit castigandus. Ac primum constat ex dictis non semel, & magni in hoc genere momenti est, donationem ejusmodi maximè esse charitatis, atque adeò gratias actuales plurimas mereri, quibus homo corroboratus, minimum, ac rarissimè apud Deum offendat. Quomodo enim divina bonitas perquam munifica in eum non esset, qui Dei causà omnia sua profudit, etiam felicitatem, visionemque beatificam, cujus privationi temporaria, & insuper atrocissimo igni, se exponit? Certè valere nunc debet, si quando aliàs, illa Pauli promissio, *Qui seminat in benedictionibus, de benedictionibus & metet.* 2. Cor. 9. & illud Siracidæ c. 16. *Omnis misericordia faciet locum unicuique, secundum meritum operum suorum.* Quare rarissima illa misericordia Amatoris defunctorum profectò locum invenit in oculis, in medullis Dei: & hic pro meritis eam complectetur, id est, gratiis actualibus cumulabit; quandoquidem hæc nihil aliud sunt, quam divini illius Sponsi oscula, & amplexus. Sed nihil hoc in genere illustrius, atque potentius, hac ipsius veritatis autoritate. *Omnis, ait, qui reliquerit domum, vel fratres, vel sorores, aut patrem, aut matrem, aut filios, aut agros propter nomen meum, centuplum accipiet, & vitam æternam possidebit.* Matt. 19. Quid enim domus materialis ad Regiam cœli? quid fratres, pater, mater, ad ipsius Dei possessionem? Sed quid centuplum illud promissum nisi cumulus gratiarum? Si ergo pro domo, pro domesticis Dei causà relictis centuplum tale, quale centuplum pro Deo taliter Dei causà relicto cum periculo intolerandi tormenti? Deinde ea ipsa charitas virtutes omnes, utpote earum Regina, ad opus, & officium continenter urgebit, adeò ut vix liceat menti ad vitium declinare. Præterea qui pios manes sic adamat, ut seipsum, sua-

que in ipsos prodigat, non potest non de illis creberrimè cogitare: nec igitur saluberrimam de morte, deque novissimis cogitationem deponet, & proinde experietur veritatem effati hujus divini, *Memorare novissimam tuam, & in æternum non peccabis.* Et verò novi ego aliquem ex ejusmodi Amatoribus, cui hæc memoria frequens, velut in mercedem misericordiæ impertita, mentem pulsat, retinetque, ne in noxas etiam leves labatur; quin potius ad cœlestia sese efferat, spretoque quiescentibus hujus mundi, Deum ac divina amplectatur. Itaque cum hoc primum præstet charitas omnem satisfactionem piis manibus devoveritis, dubium esse nequit, quin purgantes flammæ hac insigni ratione vehementer contrahat, ac mitiget.

Sed cum humanum sit in quotidianas illas noxas prolabi, qua ratione earum pœnas eluet, qui omnem suam satisfactionem à se abdicat? Rectè satisfactionem suam dicis; aliena siquidem eaque multiplex suppetit. Imprimis quæ ex opere operato profluit, nempe à Sacramentis, non tam propria operantis est, quam operis ipsius, seu Sacramenti, vel potius omnino Christi: hanc verò alteri tradi non posse Suarius, & de Lugo, magna inter Theologos nomina, consentiunt, & nos iis superius assensum sumus. Porro magna copia præstantis satisfactionis ex Sacramento pœnitentiæ defunctorum Amatori veniet: nam charitas illa, quæ excellit, doloris de Dei offensa, & maximi, & frequentis tœcunda est; quare illum crebrò ad Sacramentalem confessionem adigit, serioque & accuratè præparat. Cum ergo Sacramenti fructus etiam ex opere operato proveniens, pro magnitudine apparatus crescat, satisfactio, quæ ex ipsa confessione promanat, uberrima sit, necesse est. Et illi tamen addenda illa quam progignit, legitima pœnæ à Sacerdote imposta solutio: Et hæc enim operis operati naturam imitatur, & pro optione doloris, ad eam subeundam adhibiti, satisfactionis ferax est. Quare cum frequens sit Amatoris defunctorum confessio, & integra pœnæ solutio, quis non videt pauca illi nomina restare in Purgatorio dissolvenda, si vel hoc Sacramentum solum spectetur?

Accedit autem huic duplici ex opere operato satisfactioni, illa, quam Missæ sacrificium parit. Constat enim pœnam temporalem post culpæ condonationem relictam, virtute Missæ remitti, & Theologi id ex Tridentino comprobant cap. 2. sess. 22. Cum enim docuisset Deum hujus sacrificii virtute placatum peccata remitte-

811.
Non incli-
dit satisfac-
tionem
propriam
confessionis.

812.
Necne
propriam
sacrificio
Missæ.

L

tere,